

V. MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

1. ÚVOD DO MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

Identitu každého z nás spolutvoří i jeho příslušnost k jeho rodině, obci, kraji, firmě, církvi, spolku či politické straně, k jeho národu, civilizačnímu okruhu a posléze i k obyvatelstvu této planety. To vše poukazuje k nějakému typu našeho domova, ať už geografického, názorového, jazykového, etnického či jiného, tím vším jsme spolutvořeni i my. K tomu všemu se váží i různé typy našeho vlastenectví, našich cílů, tradic, zvyklostí, návyků i zvláštností. Svět je zkrátka pestrý, pestré je i lidstvo a pestrý je každý z nás...

...Cítím-li se být Evropanem, neznámá to, že přestávám být Čechem. Je tomu právě naopak: jakožto Čech jsem i Evropanem.

Jsmo na jedné lodi a ta loď má dobrý směr. A bude ho mít, dokud všichni její pasažéři ponosou sdílenou odpovědnost a nebudou tedy hrát každý jen svou hru a každý sám za sebe...

(Projev Václava Havla v Evropském parlamentu 11. 11. 2009, upraveno)

PT Jak chápete pojem Evropan?

Člověk je od přírody **tvor společenský**, a proto se již od počátku dějin **sdrůžoval** v rody, kmeny či jiná společenství, která spolu obchodovala, nebo naopak bojovala. V průběhu staletí došlo k přeměně říší a království do současné podoby **států**.

Kdy vznikla Československá republika a kdy Česká republika?

Kolik je v současné době států na světě? Co znamená státní suverenita?

Stát může díky svému mezinárodnímu uznání vstupovat do vztahů s jinými státy. Tyto vazby označujeme jako **mezinárodní vztahy**. Státy vytvářením a udržováním mezinárodních vztahů usilují zejména o lepší **hospodářský rozvoj**, **výhodnější obchod** nebo **snadnější vojenskou obranu**.

setkání premiéra České republiky a generálního tajemníka NATO (2011)

MEZINÁRODNÍ SMLOUVA

Státy mezi sebou své vztahy upravují podobně jako jednotlivci pomocí smluv. **Mezinárodní smlouva** je dokument, na jehož obsahu se dohodly státy nebo mezinárodní organizace.

Z dějepisu jistě víte, že státy uzavíraly řadu mírových smluv. Historické zkušenosti ukázaly, že pouhé smlouvy však dlouhodobý mír mezi národy neudrží. Proto byla po 1. světové válce založena Společnost národů, která měla za cíl podpořit mezinárodní spolupráci a dosáhnout míru a bezpečnosti. Autorita Společnosti národů však nebyla dostatečně silná, aby se jí podařilo vytyčené cíle splnit. Nedokázala zabránit některým agresím, mimo jiné ani Mnichovské dohodě a 2. světové válce. Přestala existovat v roce 1946.

MEZINÁRODNÍ ORGANIZACE

Některé mezinárodní smlouvy slouží k založení **mezinárodních organizací**. Mezinárodní organizace jsou instituce, které státy zakládají za účelem dosažení společných cílů. Většina organizací má své cíle stanoveny přímo ve svém zakládajícím dokumentu (např. Charta OSN).

československý ministr zahraničí Jan Masaryk podepisuje Chartu OSN (San Francisco, 26. 6. 1945)

Jaké cíle mohou mezinárodní organizace mít? Srovnajte podle následující tabulky.

ÚVOD DO MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

Název	Zkratka	Cíl
Evropská unie	EU	Podpora ekonomické, politické, sociální, kulturní a bezpečnostní spolupráce.
Mezinárodní měnový fond	IMF	Podpora mezinárodní měnové stability a ekonomického rozvoje .
Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj	OECD	Podpora ekonomického rozvoje a spolupráce.
Severoatlantická aliance	NATO	Spolupráce v oblasti obran a bezpečnosti.
Světová obchodní organizace	WTO	Podpora rozvoje mezinárodního obchodu .
Organizace spojených národů	OSN	Podpora mezinárodního míru a bezpečnosti, ekonomická, sociální a kulturní spolupráce.

Mezinárodní organizace jsou často zaměřeny na spolupráci v konkrétní **oblasti** – **ekonomické, politické** nebo **bezpečnostní**. Některé mezinárodní organizace jako OSN mají více cílů a zaměřují se na širokou škálu problémů.

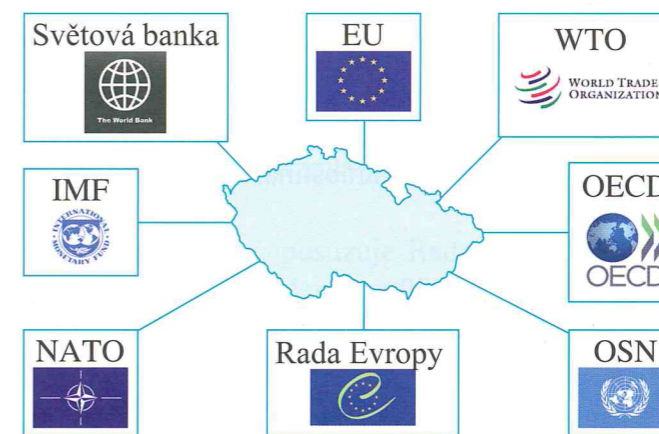
Některé organizace mají více než 100 členských států (např. OSN) a některé organizace sdružují jen státy v určitém regionu (např. Společenství nezávislých států, Asijsko-tichomořský pakt).

Existují i taková sdružení, která mají pouze několik členů z různých kontinentů (např. G8 – sdružení nejvyspělejších států světa: Francie, Itálie, Japonsko, Kanada, Německo, Velká Británie, USA a Rusko).

Dále můžeme organizace dělit na mezinárodní vládní organizace (např. OSN) a mezinárodní nevládní organizace (např. Mezinárodní červený kříž). Členy mezinárodních vládních organizací jsou státy nebo vlády států.

ČR A MEZINÁRODNÍ ORGANIZACE

Česká republika je členem mnoha mezinárodních organizací a společenství. Mezi nejvýznamnější patří členství v OSN, WTO, Radě Evropy, NATO, IMF, skupině Světové banky, OECD a EU.

Zjistěte, jakých dalších organizací je Česká republika členem.

Stát může díky svému mezinárodnímu uznání vstupovat do mezinárodních vztahů. Státy mezi sebou své vztahy upravují pomocí mezinárodních smluv. Některé mezinárodní smlouvy slouží k založení mezinárodních organizací. Státy vytvářením a udržováním mezinárodních vztahů usilují zejména o lepší **hospodářský rozvoj**, **výhodnější obchod** nebo **snadnější vojenskou obranu**.